

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 27 din 17.01.2024

Dosar nr: 183/2022

Petiția nr: 1860/14.03.2022

Petent:

Reclamat: BRD - Groupe Societe Generale SA

Obiect: petentul reclamă faptul că a fost refuzat de personalul băncii pentru a schimba o sumă de bani la casa de schimb valutar a băncii.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. BRD-Groupe Societe Generale SA cu sediul în București, Sector 1, B-dul Ion Mihalache nr. 1-7, Turn BRD

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 1860/14.04.2022 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 2764/14.04.2022 a fost citată partea reclamată, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 03.05.2022 (filele 4-5 la dosar).

5. Totodată, s-a adus la cunoștința petentului faptul că, în conformitate cu dispozițiile art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, Colegiul director invocă din oficiu, excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru aspecte ce țin de relațiile care se stabilesc între bănci și clienții acestora, materializate în operațiuni bancare.

6. Părțile nu au fost prezente la audieri. Petentul și partea reclamată au comunicat puncte de vedere la dosar, însoțite de înscrisuri (filele 7- 18 și 19-25 la dosar).

7. Punctul de vedere și înscrisurile depuse la dosar de reclamat au fost comunicate petentului prin adresa nr. 3710/24.05.2022, acordându-se acesteia un termen pentru depunerea de concluzii scrise.

8. Petentul a transmis la dosar note scrise în data de 14.06.2024 (filele 27-28 la dosar).

9. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

10. Petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare asupra sa, arătând următoarele:

11. În data de 07.03.2022, petentul s-a prezentat la două agenții ale băncii din Mun. Iași, pentru a schimba o sumă de bani în euro.

12. La exprimarea solicitării, petentul a fost întrebat dacă este client al băncii și acesta explicat că banii sunt pentru mama sa, care este clientă a băncii.

13. Petentul a fost refuzat pentru schimbarea banilor fără niciun argument juridic și, în momentul în care a atras atenția angajaților băncii că se simte discriminat, acesta a fost invitat să părăsească incinta băncii.

14. Petentul consideră că a fost tratat de pe o poziție de forță, iar tot ce i s-a întâmplat este un abuz, o atitudine discreționară, fără ca managementul BRD să respecte legislația în vigoare. Acesta a reclamat fapta printr-o sesizare la conducerea băncii, primind un răspuns vag cu scuze pentru neînțelegeri.

15. De asemenea, petentul menționează faptul că banca, prin decidenții săi, a refuzat categoric medierea acestei neînțelegeri prin Centrul de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul bancar.

16. În susținerea celor menționate în petiție, petentul a depus la dosar următoarele înscrisuri: sesizarea sa către BRD și răspunsul primit ca urmare a sesizării făcute la conducerea băncii, răspunsul primit din partea reprezentantului CSLAB și refuzul BRD de a participa la mediere (filele 7-28 la dosar).

17. În notele scrise comunicate la dosar, petentul menționează faptul că discriminarea pe care a sesizat-o nu ține de impunerea unei programări prealabile ci de cerința, ilegală, de a fi putut schimba o sumă de bani doar dacă era client al băncii.

18. Petentul arată că și-a manifestat nemulțumirea față de condiționarea schimbului valutar, acceptat într-o primă fază de una dintre angajatele BRD, până la intervenția directorului agenției, care a cerut petentului să confirme statutul de client BRD, aceasta fiind fapta de discriminare pe care petentul dorește să o combată rațional. Aceste agenții sunt locații publice, nu sunt cu circuit închis, dedicate clienților reprezentativi ai băncii iar atitudinea discreționară generează un precedent în astfel de practici.

19. De asemenea, petentul consideră că explicațiile băncii nu au fundament deoarece în sediul celor două agenții în care acesta a intrat, nu era postat un anunț vizibil prin care să se specifice că tranzacțiile valutare sunt posibile exclusiv în baza unei programări.

20. În concluzie, petentul apreciază că faptele descrise se încadrează în prevederile OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și solicită admiterea petiției astfel cum a fost formulată.

Susținerile părții reclamate

21. Partea reclamată a depus la dosar un punct de vedere în care precizează că petentul s-a prezentat în data de 07.03.2022 la două agenții BRD din Mun. Iași solicitând efectuarea unui schimb valutar, respectiv cumpărarea de valută euro.

22. Reprezentanții băncii din cele două agenții i-au comunicat petentului că, în perioada respectivă, astfel de operațiuni se pot efectua doar cu programare prealabilă, astfel încât agențiile să poată asigura disponibilul pentru persoanele care au solicitat anumite sume în valută.

23. Nemulțumit de răspunsul primit, petentul a formulat o reclamație în care a acuzat reprezentanții băncii de atitudine discreționară și ilegală deoarece nu a putut efectua operațiunea dorită. BRD, prin Direcția calitate, a răspuns reclamației petentului, comunicându-i că, în perioada respectivă, a existat o cerere foarte mare de valută, motiv pentru care era necesară realizarea unei programări, pentru ca agenția să poată dispune de suma respectivă.

24. Reclamata precizează că lipsa disponibilului în valută a fost cauzată de elementele extrinseci și independente de politica băncii, având în vedere evenimentele recente, respectiv războiul din Ucraina, în cursul anului 2022 valoarea retragerilor în echivalent euro pentru toate cele patru valute străine cotate de bancă fiind de aproximativ 4 ori mai mare decât valoarea din luna martie a anului precedent. Cererea foarte mare de valută europeană pe piața din România rezultă și din situațiile prezentate pe pagina oficială a BNR.

25. În concluzie, partea reclamată apreciază că nu a avut loc nicio încălcare a egalității de tratament sau discriminare, așa cum a fost menționat de petent iar reprezentanții BRD nu au întreprins nicio acțiune sau inacțiune discriminatorie. Referitor la conduita reprezentanților, se arată că nu se poate vorbi despre un comportament care l-ar fi defavoriza nejustificat pe petent, necesitatea efectuării unei programări prealabile pentru efectuarea schimburilor valutare fiind aplicată atât clienților băncii cât și persoanelor care nu dețineau această calitate la data respectivă. Se solicită respingerea petiției.

26. În susținerea celor menționate în petiție, reclamata a depus la dosar următoarele înscrisuri: răspunsul comunicat petentului ca urmare a sesizării făcute de acesta, comunicat BNR (filele 22- 25 la dosar).

IV. Motivele de fapt și de drept

16. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

17.

Legislația internă

Constituția României

Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

Art. 4 alin. (2)

„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Egalitatea în drepturi

Art. 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) *În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.*”

OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 2

„(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Legislație internațională

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14

Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că *„principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”*.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că *„principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- ✓ la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- ✓ la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la speță

18. În fapt, prin petiția formulată și trimis spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentului, care consideră că a fost afectat în dreptul său deoarece a fost refuzat pentru efectuarea unei operațiuni de schimb valutar pe motiv că nu este client al băncii.

19. Colegiul director admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată în cauză, din oficiu, pentru aspecte ce țin de relațiile care se stabilesc între bănci și clienții acestora, materializate în operațiuni bancare, în speță fiind vorba despre nemulțumirile petentului față de modul cum a fost tratat de către personalul băncii atunci când a solicitat o operațiune de schimb valutar, obiectul petiției vizând refuzarea acestuia de a schimba o sumă de bani la ghișeul băncii.

20. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

21. În conformitate cu dispozițiile art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*”, Colegiul director urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate în procedură.

22. Astfel, Colegiul director se raportează la solicitările petentului de a se constata că tratamentul aplicat în cazul său este unul discriminatoriu prin nerespectarea dreptului său de client, fiindu-i afectat dreptul de a beneficia de serviciile solicitate.

23. Totodată, se ia act și de faptul că aspectele menționate în cuprinsul petiției au fost invocate și în sesizarea sa către conducerea băncii, precum și la Centrul de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul bancar (CSALB) unde petentul a solicitat o mediere între părți.

24. De asemenea, Colegiul director reține că excepția de necompetență materială în procedură a fost pusă în dezbateră petentului prin adresa nr. 1860/14.04.2022, în conformitate cu prevederile art. 28, 30 și următoarele din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor:

Art. 28. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29. Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30 (1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31 (1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32 Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

25. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „*jurisdicție administrativă*” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

26. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor OG nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (CNCD), iar actul *per se* este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești.

27. Caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960/15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „*C.N.C.D. este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ – jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare*”.

28. Ca atare, se naște întrebarea legitimă, în ce măsură pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de OG nr. 137/2000 republicată, CNCD poate să constate existența unor situații discriminatorii ce sunt în legătură indisolubilă cu modul de desfășurare a raporturilor dintre bancă și clienți, aspecte ce intră în mod cert în sfera de competență a raporturilor comerciale de prestări servicii și în analiza și aplicarea legislației specifice dreptului bancar.

29. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), „*sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este*

subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: „Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării”. Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din OG nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente menționate de prevederile legale.

30. Colegiul director reține, din susținerile părții reclamate, că este vorba de o operațiune pentru care era necesară realizarea unei programări prealabile având în vedere cererea foarte mare de valută europeană în acea perioadă. Elementele expuse în petiție se circumscriu raporturilor privind operațiunile de schimb valutar, în prezenta speță punându-se în discuție aspectele care țin de deservirea clientului, aspecte ce nu pot face nicidecum obiectul soluționării de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

31. Colegiul Director constată că, prin atribuțiile stabilite prin OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată cu modificările și completările ulterioare, CNCD nu se poate pronunța pentru aspecte ce țin de relațiile ce se stabilesc între bănci și clienții acestora, materializate în operațiuni bancare, urmând a fi respectate dispozițiile legale aplicabile în domeniu, aspectele invocate fiind de analiza și competența instituțiilor abilitate în ceea ce privește protecția consumatorilor în domeniul bancar.

32. Totodată, se ia act de faptul că aspectele invocate în cuprinsul petiției, ce fac referire la partea reclamată, vizează atât nemulțumirile petentului în ceea ce privește măsurile dispuse de instituția bancară cât și nemulțumirile legate de modul în care aceasta și-a îndeplinit atribuțiile în soluționarea sesizării petentului.

33. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

34. Colegiul director mai reține că, în lumina art. 20, alin. 6 din OG nr. 137/2000, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări. Având în vedere cele de mai sus, și analizând înscrisurile aflate la dosar și susținerile părților, Colegiul director reține că, în dovedirea faptei reclamate, nu se poate proba la nivel de certitudine un comportament discriminatoriu la adresa petentului.

35. Manifestările reclamate de petent sunt relatate în obiectul petiției ca fiind afirmații ale reprezentanților părții reclamate, petentul fiind refuzat pe motiv că nu este client al băncii. Petentul nu probează acuzele aduse, menționează doar o discuție care a generat un conflict între el și angajații părții reclamate în contextul efectuării unei operațiuni de schimb valutar. Or, în raport de susținerile petentului și înscrisurile depuse la dosar de acesta, Colegiul director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură

a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentului pe considerentul că acesta nu este fidelizat deoarece nu face parte din categoria de clienți ai băncii. Petentul nu face dovada ca refuzul operațiunii de schimb valutar are la bază faptul că acesta nu deținea calitate de client al băncii la data respectivă.

36. Așadar, Colegiul director consideră că, în prezenta speță, nu sunt prezente indicii de natură a prezuma că un criteriu interzis stipulat de art. 2, alin. (1) a constituit o faptă de discriminare săvârșită de către partea reclamată. În lipsa reținerii unor probe concludente pentru a se confirma și a se dovedi cele expuse și susținute de petent, aceasta nu poate să conducă la o presupusă faptă de discriminare a petentului din partea părții reclamate.

37. Astfel, Colegiul director al CNCD reține următoarele:

- se constată existența unei neînțelegeri între părți raportată la efectuarea unei operațiuni bancare,
- se unește excepția de necompetență materială cu fondul,
- fapta sesizată nu se confirmă. Nu este relevantă situația în care partea reclamată manifestă o atitudine discriminatorie la adresa petentului pentru a se dovedi că există legătură între măsurile luate de instituție și faptul că acesta nu este client al băncii.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin.(2), din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției de necompetență materială unind-o cu fondul conform art. 28-32 din Procedura internă se soluționează a petițiilor și sesizărilor.
2. Fapta sesizată nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN - Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN - Membru

Redactată și motivată: FL

Data redactării: 19.02.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

